

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Blot en enkelt bemærkning om Valgretsnavnets skift af praksis. Det fremgår jo af betænkningen og af lovforslagets bemærkninger her, at den hidtidige praksis – som jo stadig væk består med alle disse grupper, man giver dispensation, hvor de skal forklare, hvorfor de rejser ud – hviler på en fortolkning af grundloven, som de nuværende eksperter ikke er enige i.

Det vil sige, at der altså er forskellige vurderinger af, hvordan grundlovens bopælskrav skal defineres, og det er jo de nuværende eksperter vurdering, at det ikke er alle, der er enige, og der har ikke altid været enighed om det.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg må bare konstatere, at jeg jo ikke er dommer i den her sag, jeg er sådan set bare lægmand. Jeg har alene taget den her betænkning til efterretning. Dommerne i denne her sag sidder et helt andet sted i byen og får formentlig og forhåbentlig ikke lejlighed til at udtale sig i denne her konkrete sag.

Jeg synes ikke, vi skal gøre os nogen yderligere anstrengelser for at tale en yderligere restriktiv praksis frem. Jeg forstår, at både fru Elisabeth Arnold og jeg sådan set grundlæggende har den opfattelse, at vi i et moderne samfund skal arbejde for, at folk, der har statsborgerskab, og som opholder sig i udlandet, bevarer deres valgret mest muligt.

Hvis man har det udgangspunkt, så synes jeg, at man skal sætte et punktum her og konstatere, at nu har vi fremsat et lovforslag, der går så langt, som det kan inden for rammerne af den betænkning, der er afgivet, og vi har bekræftet hinanden i et fælles ønske, som vi så måske ved en senere lejlighed også kan få en chance for at få indfriet.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikastrup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betrag-

ter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 123: Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Præcisering af kommuners og amtskommuners forpligtelse til at levere tilbud på det sociale område).

Af socialministeren (Henriette Kjær).
(Fremsat 17/12 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Eva Kjer Hansen (V):

Med dette lovforslag præciseres kommuners og amters forpligtelser på det sociale område i relation til grundtakstmodellen. Jeg skal ikke her gentage elementerne i grundtakstmodellen som sådan, men blot understrege de ændringer, der følger med dette lovforslag.

Efter vedtagelsen opstod der en diskussion mellem kommuner og amter om, hvordan visitationsbestemmelserne skulle fortolkes: Hvem har forsyningsansvaret hvornår? Det førte til en aftale mellem KL og Amtsrådsforeningen om en afgrænsning af det kommunale og amtslige forsyningsområde i relation til døgntilbud til voksne med nedsat funktionsevne.

Når der er tale om specialiserede ydelser, og når en sags udgiftsniveau er over 600.000 kr., anses det som værende omfattet af amtets forpligtelse. Prisniveauet nu betyder så, at de 600.000 kr. er blevet til 635.000 kr. Dette lovfæstes hermed, således at vi sikrer en ensartet ageren i hele landet, eller sagt i et mere direkte sprog: for at også Ribe Amt bliver omfattet af aftalen.

Samtidig bliver det præciseret, at hvis en borger f.eks. vælger at bo hjemme i stedet for at flytte til et kommunalt eller et amtsligt botilbud, ja, så er amtet stadig forpligtet til at bidrage til finansieringen. I Venstre opfatter vi det som nødvendigt at lovgive om disse præciseringer, og de må jo så blive revideret sammen med revisionen af grundtakstmodellen.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Der ser ikke ud til at være nogen, der vil have korte bemærkninger.

Fru Sandy Brinck som ordfører.

Sandy Brinck (S):

Dette lovforslag er om ikke lex Ribe så i hvert fald meget inspireret af de problemer, man har haft i Ribe Amt mellem amtet og kommunerne i implementeringen af grundtakstmodellen. Konfliktterne i Ribe Amt har jo også ført til, at Indenrigsministeriet har afgjort, at 143 sager skal genoptages.

Med dette lovforslag får vi præciseret amternes ansvar, og Socialdemokraterne er meget tilfredse med, at der nu i selve teksten bliver brugt begrebet forpligtelse. Det er en positiv forbedring både i forhold til den nuværende lovgivning og også i forhold til det udkast til lovændring, vi tidligere har set.

Det er også for os at se behjælpeligt, at amternes og kommunernes organisationer har forhandlet sig frem til en beløbsgrænse på de godt 600.000 kr., som vi nu skriver ind i lovgivningen.

Det er klart, at uanset hvor meget vi pinder i ansvaret, vil der altid være en gråzone, ganske enkelt fordi socialområdet handler om mennesker og deres behov, og mennesker og behov kommer jo ikke til udtryk i skemaform. Heldigvis synes jeg, at man langt de fleste steder håndterer de gråzoner og laver konkrete vurderinger i fællesskab i den fælles visitationsprocedure på en hensigtsmæssig måde.

Kl. 15.30

Lad mig afslutningsvis sige om grundtakstmodellen generelt, at der er nogle problemer bl.a. med sagsbehandlingstiderne, men det er vores håb, at en strukturændring vil afhjælpe nogle af de problemer, vi ser. I det hele taget er der grund til at tro, at grundtakstmodellen må skulle igennem nogle forandringer, når vi kender en ny opgavefordeling mellem de forskellige myndigheder. I hvert fald må den skulle gennemses til den tid.

Men Socialdemokratiet kan klart støtte de ændringer, der ligger i det nærværende lovforslag.

Pia Kristensen (DF):

Jeg vil ikke lægge skjul på, at Dansk Folkeparti fra starten har været meget skeptiske over for grundtakstmodellen, og det er ikke med vores stemmer, den er blevet vedtaget.

Vi forudså, at den tredobbelte finansieringsmodel ville blive utrolig ressourcekrævende og også kompliceret. Grundtakstmodellen er en reform af meget store dimensioner, så det er oplagt, at der også vil være store indkøringsvanskeligheder. Det er umuligt at drage nogle håndfaste konklusioner om effekten af reformen efter knap 2 år. Det er kun 2 år siden, den er trådt i kraft, og om reformen samlet set vil blive en succes eller en fiasko, vil kun tiden vise.

Vi er godt klar over, at i flere kommuner og amter er der en god dialog, hvor parterne finder frem til hensigtsmæssige løsninger til gavn for borgerne. Desværre foregår det ikke sådan alle steder, og det bekymrer os selvfølgelig i høj grad, for det er ikke tilfredsstillende, at mennesker, der har brug for en bestemt ydelse, bliver gidsler på grund af tvister mellem amt og kommune. De steder, hvor sagsbehandlingstiderne er for lange, øges ventetiden for borgerne.

Reformen har skabt en gråzone, hvor handicappede, psykisk syge og andre udsatte grupper havner mellem to stole på grund af de tvister, der er mellem nogle amter og kommuner, og det er uholdbart. Så det er en hastesag at få rettet op på reformens skavanker.

Da vi i november måned sidste år behandlede beslutningsforslag nr. B 18 om en afvikling af grundtakstmodellen, opfordrede både Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne socialministeren til at komme hurtigt på banen og få rettet op på reformens skavanker. Derfor er vi i Dansk Folkeparti selvfølgelig meget tilfredse med, at der nu er fremsat et lovforslag, som præciserer kommunens og amtskommunens forpligtelse til at levere tilbud på det sociale område.

Som det fremgår af høringsvarene er det ikke sikkert, at dette lovforslag løser alle problemerne, men det må vi vurdere hen ad vejen. Hvis det i praksis viser sig, at der fortsat resterer nogle problemer, vil Dansk Folkeparti opfordre ministeren til at foretage yderligere ændringer i loven.

Jeg har til sidst et par afklarende spørgsmål, som jeg håber ministeren vil besvare. En af ændringerne i forslaget er, at der i § 131 b efter stk. 1 indsættes et nyt stk. 2. I dette stykke fremgår det, at hvis en kommune og amtskommune er enige om, at en borger opfylder betingelserne for at være omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar osv., osv., så er amtskommunerne forpligtet til at medvirke til at finansiere og løse problemet.

Forpligtet er jo et stærkt og et bindende ord, men hvad hjælper det, hvis parterne ikke kan blive enige om, at en borger opfylder betingelserne, hvis amtet ikke er enig med kommunen, så er der jo ikke nogen forpligtelse på nogen måde.

Det andet spørgsmål er vedrørende § 131 d. Der står, at en amtskommune kan medfinansiere udgifter til en kommunal opgaveløsning. Kan medfinansiere betyde, at amtskommunen ikke er forpligtet til at gøre det, for så er vi jo egentlig lige vidt. Er der noget til hinder for at ændre »kan medfinansiere« til »skal medfinansiere«?

Jeg vil blot afslutningsvis sige, at vi er overvejende positive over for forslaget, og vi ser frem til udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Blot et enkelt spørgsmål, for jeg synes, at Dansk Folkepartis ordfører får det at lyde legende let at komme ud over denne her problemstilling, og jeg synes sådan set, at man stiller nogle meget høje ambitionskrav op over for socialministeren.

Kl. 15.35

Derfor vil jeg godt bede Dansk Folkepartis ordfører give os et praj om, hvordan Dansk Folkeparti ser at vi kommer ud over, at der er forskellige vurderinger af menneskers behov, og dermed de uenigheder, som fru Pia Kristensen rigtigt nok anfører kan være problematiske, men som jeg ikke rigtig hører noget bud på fra Dansk Folkeparti om hvordan man løser. Og det synes jeg ville være kærkomment, hvis vi kunne få et bud fra Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Buddet er jo netop, at der nu er kommet et lovforslag, som skal sikre forsyningspligten imellem amter og kommuner, at man kender grænserne, og det håber vi selvfølgelig kan medvirke til at gøre selve grundtakstmodellen bedre.

Dansk Folkeparti har som sagt ikke lagt stemmer til den her model, fordi vi forudså, at der ville blive store problemer med den. Da vi behandlede beslutningsforslag nr. B 18, som S fremsatte i sidste uge, sagde vi nej til at afskaffe grundtakstmodellen, fordi vi godt er klar over, at så stor en reform er et kæmpe apparat at sætte i gang, og det skal selvfølgelig også have en indkøringstid. Der er indkøringstvanskigheder.

Jeg er enig med fru Sandy Brinck i, at det er meget tunge og følelsesladede sager, man sidder

med, når man taler om denne gruppe borgere, og selvfølgelig skal det også have en ordentlig sagsbehandling. Men de sagsbehandlingstider, vi har hørt om, er ikke acceptable.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Det sidste kan jeg kun erklære mig enig i, og jeg nævnte det også i mit eget ordførerindlæg. Men fru Pia Kristensen sagde meget tydeligt i sit eget ordførerindlæg, at problemet jo var, at hvis man ikke kunne blive enige, så hjalp denne her lovgivning ikke. Der synes jeg at høre det, som om Dansk Folkeparti kom lidt nemt om ved det, for jeg går ud fra, at Dansk Folkeparti er enig med Socialdemokraterne i, at mennesker ikke kan sættes på skema, og at der derfor vil ligge en konkret vurdering i den enkelte sag for at kunne give borgeren det, som borgeren reelt har behov for.

Derfor er det sådan set alene på baggrund af fru Pia Kristensens egen formulering, at det undrer mig lidt, at Dansk Folkeparti, hvis det er så let at komme ud over de her problemstillinger, så ikke kommer med et bud på, hvordan det kan gøres, i stedet for blot at henholde sig til, at det, vi andre har gennemført, er noget skidt.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Nu har jeg ikke sagt, at det er noget skidt. Jeg sagde, at Dansk Folkeparti forudså, da man forhandlede om denne her reform, at det ville blive et meget stort administrativt apparat med tredelingen.

De tvister, der er imellem amter og kommuner, når det drejer sig om at vurdere, om en borger kan visiteres til en bestemt ydelse, kan da ikke være gået fru Sandy Brincks næse forbi. Det har faktisk været et af de problemer, vi har hørt om utallige gange.

Fru Sandy Brinck var selv med i Vejle Amt og Ribe Amt, da vi var på tur der, og der fik vi faktisk fremlagt, at problemet var, at amterne, i hvert fald Ribe Amt – jeg ved godt, at det er kedelige eksempler at nævne, men nu nævner jeg dem – virkelig var et amt, som ikke ønskede at være medfinansierende. Det er jo det problem, vi skal have løst.

Som jeg sagde, er vi overvejende positive over for det her forslag. Vi er ikke sikre på, at det løser alle problemerne, hvilket faktisk også fremgår af de fleste hørings svar, der er kommet til dette lovforslag. Men det er et skridt på vej

imod at sikre, at der sker en opgavefordeling, og så håber vi bare på, at det bliver bedre. Så må vi selvfølgelig følge det nøje, og sker der ikke noget, må vi opfordre socialministeren til at komme med nogle yderligere tiltag.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Der er ikke flere spørgsmål. Fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Charlotte Dyremose (KF):

Som det allerede er blevet nævnt, er det lovforslag, vi her behandler, en fasttømring af den aftale, som kommunerne og amterne selv har lavet om deres respektive forsyningsansvar. Der har så været problemer i visse områder, og derfor sikrer vi nu med denne lovgivning forhåbentlig borgerne en større sikkerhed for, at sagsgangen bliver mere enkel også de steder, hvor der har været problemer mellem amter og kommuner. Derudover også en mere ensartet landsdækkende praksis.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi i Det Konservative Folkeparti håber, at en lang række opgaver, om ikke alle, der er på det sociale område, kommer til at ligge under kommunerne, og det vil derfor kræve, at vi reviderer dele af grundtakstmodellen på et senere tidspunkt. Men indtil videre er vi meget glade for, at vi nu får præciseret det her, så vi giver borgerne den forhåbentlig større sikkerhed, som det her lovforslag vil medføre.

Kl. 15.40

Villy Søvnald (SF):

Lovforslaget, vi behandler her, kan vel kaldes *lex Ribe Amt* eller *lex Tørnæs*, hvis man vil sætte direkte navn på, altså et forsøg på at lukke nogle af de huller, som grundtakstmodellen har skabt.

Jeg vil godt til indledning lige sige et par ord om grundtakstmodellen, for ellers tror jeg, det er svært at forstå sammenhængen. Vi har fået en tilbagerapportering fra amterne, der har berettet om, hvad resultatet af grundtakstmodellens indførelse har været. Jeg forstår også, at Indenrigsministeriet har bedt kommunerne svare på, hvilke ting i forsøget på at afbureaukratisere de synes giver mest unødigt bureaukratisk bøvlg og besvær i deres dagligdag, og det er grundtakstmodellen, der topper listen.

Det svarer vel også til de erfaringer, vi fik med tilbagemeldingerne, nemlig at det har betydet et voldsomt øget bureaukrati, størst i Ringkøbing Amt, hvor der er ansat otte ekstra med-

arbejdere til at håndtere sagerne. Det har betydet længere sagsbehandlingstid, hvilket er ensbetydende med, at folk må vente længere, før de får et tilbud, som nogle af ordførerne også var inde på tidligere. Det har også betydet en indsnævring af valgmulighederne, altså ikke så mange frie valg for denne gruppe som for andre, og man kan jo spørge: Hvorfor er det kun de opretstående, om jeg så må sige, der skal have så mange frie valg? Hvorfor skal det ikke gælde hele vejen rundt? Det har også betydet en forringet retssikkerhed, så jeg synes, der er mange negative ting, der kan påpeges.

Nu skal vi så til at lappe på det. SF ville foretrække, at man afskaffede ordningen, og det har vi fremsat beslutningsforslag nr. B 18 om. Men sådan som ordførertalerne formede sig, tror jeg ikke, der er udsigt til, at det bliver gennemført, og derfor er vi så inde i den næste diskussion, der går på: Skal vi lappe på det, fordi Ribe Amt sætter sig ud over alle regler, fordi Ribe Amt i modsætning til Amtrådsforeningen, Kommunernes Landsforening, Indenrigsministeriet og Socialministeriet har valgt en fortolkning, de står helt alene i verden med? Ja, det skal vi selvfølgelig. Det skal sikres, at alle forstår lovgivningen.

Man kan sige, at det, Ribe Amt har fået ud af det, er, at de har sparet et beløb i omegnen af 30 mio. kr. i et par år. Det har kommunerne i Ribe Amt været så flinke at betale, fordi de syntes, det var ærgerligt, at de mennesker, vi taler om – sindslidende, misbrugere, hjemløse og folk med hæmmede psykiske funktioner – ikke skulle have et tilbud, og derfor har kommunerne valgt at betale tilbuddet. Jeg synes, at ud fra almindelige retssikkerhedsbetragtninger er det lidt ærgerligt, at en amtskommune, der sætter sig ud over alle regler, i virkeligheden belønnes med et beløb på i hvert fald ikke under 50 mio. kr. for at have gjort det.

Nu skal der så lappes på det, og det, der lægges op til, er, at der lægges vægt på det, der hedder specialiserede ydelser: Lovforslaget fastsætter en økonomigrænse på 635.300 kr., således at indsatser, der koster mere end det, er omfattet af amtskommunernes forpligtelse.

Det er klart, at man kan skimte et nyt slagsmål, nemlig slagsmålet om: Hvordan sikres det, at en indsats kommer til at koste lige præcis 635.300 kr. eller derunder? Det bliver jo ganske afgørende for amtets villighed til at medfinansiere, og jeg synes også, det antyder, at selv om

der bliver lappet, står der stadig nogle af de grundlæggende problemer i modellen tilbage.

Den anden ting, der understreges, er, at hvis der er enighed om, at betingelserne i sagerne er opfyldt, skal amtet være medfinansierende. Men her er det næste store stridspunkt: Hvornår er betingelserne opfyldt?

På trods af alt dette stemmer vi for lovforslaget, fordi vi opfatter det som en forbedring i forhold til den nuværende situation. Men hvis nogen bagefter vil beskyldte os for, at vi af den grund har sagt noget pænt om grundtakstmodellen, vil jeg bede om en kort bemærkning.

Så skulle jeg hilse fra Enhedslisten, som desværre ikke kan være til stede, og sige, at de vil undlade at stemme, når vi kommer til den endelige afstemning.

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Tak for det, så passer regnskabet.

Margrethe Vestager (RV):

Det Radikale Venstre er blandt de partier, som har støttet grundtakstmodellen og aktivt har været med til at indføre den, og derfor finder vi det faktisk ærgerligt, at det er nødvendigt med dette lovforslag, for det viser jo, at det nogle steder i landet ikke har været ganske klart for alle, hvad der er ånden og bogstaven i grundtakstmodellen, så det er nødvendigt at gennemføre lovændringen af hensyn til grundtakstmodellens troværdighed.

Kl. 15.45

Det er heldigvis en model, som overvåges ganske nøje. Jeg tror, den er stærkere overvåget, end man har set nogen reform blive overvåget nogen sinde før, og derfor vil en række af beskyldningerne mod grundtakstmodellen først kunne vurderes endeligt, når vi får overvågningens resultater.

Lovforslaget fjerner i hvert fald nogle af de sten, der er lagt i vejen for en god brug af modellen efter en omtumlet indkøringsperiode, som jo desværre nok ikke bliver kortere på grund af de strukturovervejelser, som vi alle sammen er optaget af i øjeblikket, også med hensyn til opgavefordelingen mellem stat, amter og kommuner, og på den baggrund støtter Det Radikale Venstre forslaget.

Tove Videbæk (KD):

Kristendemokraterne har ikke stemt for grundtakstreformen; så er det sagt.

Lovforslaget præciserer, hvornår amterne har pligt til at medfinansiere sociale foranstaltninger, der som udgangspunkt er sat i værk af kommunerne, og lovforslaget forsøger således at lukke nogle af de huller, der har vist sig at være i loven.

Den konkrete baggrund for forslaget er, at det hidtil har været uklart, hvornår amterne har haft en forpligtelse til at medfinansiere ydelser i forbindelse med anbringelse af fysisk og psykisk handicappede i midlertidige og permanente bo-tilbud. For den enkelte borger har denne uklarhed i mange tilfælde betydet, at der er gået alt for lang tid, fra et behov er opstået, til den endelige visitation er sket, idet et tilbud først kan træde endeligt i kraft, når kommune og amt er blevet enige om et passende tilbud til borgeren. Dette har medført meget længere ventetid for mange borgere.

Problemerne er opstået, fordi der i mange tilfælde ikke har været enighed mellem kommune og amt om, hvornår amterne har et forsynings- og finansieringsansvar. Med lovforslaget præciseres det, at amterne har et finansieringsansvar, hvis et af følgende kriterier er opfyldt: Hvis der indgår fagligt specialiserede ydelser i den samlede ydelsespakke, eller hvis behovet for hjælp og støtte medfører en samlet årlig udgift på 635.300 kr. eller mere. I disse tilfælde er personen umiddelbart omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar.

Det er udmærket, at det amtskommunale forsyningsansvar og dermed finansieringsansvar præciseres med lovforslaget. Imidlertid sætter det ikke ind over for det, der har vist sig at være et af de allerstørste problemer i forbindelse med grundtakstmodellen, nemlig amternes medfinansiering af udgifterne til borgere, der er tildelt plads på private opholdssteder. Dette problem berørte fru Pia Kristensen ganske kort.

Problemet er, at amterne i vid udstrækning ikke er villige til at betale til private opholdssteder. Det er de ellers forpligtede til, idet servicelovens § 131 d fastslår, at en amtskommune kan medfinansiere udgifter til en kommunal opgaveløsning, der overstiger grundtaksterne osv., når foranstaltningen skønnes at nedsætte amtskommunens udgift. Under forarbejdet til loven fremgik det, at der med »kan« ikke menes, at amtet bare selv frit kan vælge, men at amtet er forpligtet i de tilfælde, hvor de saglige forhold taler for det.

I stedet for at benytte sig af de private, specialiserede tilbud har flere amter – nu er Ribe Amt

jo nævnt, så det kan man roligt sige – imidlertid valgt at bruge deres egne større institutioner, hvis der har været ledige pladser, også selv om det amtslige tilbud ikke har matchet den enkelte brugers behov så præcist som det private tilbud. Det har igen medført, at flere rigtig gode private opholdssteder og behandlingssteder har måttet lukke.

Der har været noget tovtrækkeri om, hvor dyre foranstaltningerne til borgerne skulle være, og der har været tovtrækkeri om masser af andre ting, men mest af alt om, hvorvidt amterne absolut skulle medfinansiere. Børnesagens Fællesråd påpeger i sit høringssvar denne problematik, og Socialministeriets svar hertil er, at Socialministeriet forventer, at kommuner og amtskommuner bliver enige om den konkrete vurdering. Men det mener jeg ganske enkelt kan være lidt bekymrende, for erfaringerne fra bl.a. Ribe Amt illustrerer jo meget klart, at socialministerens forventninger ikke flytter ret meget i sagen. Der må tages andre og mere håndfaste midler i brug, hvis det skal sikres, at borgerne ikke bliver ofre for et langstrakt tovtrækkeri, i hvert fald mellem Ribe Amt og kommunerne i amtet.

Kl. 15.50

Men alt i alt er lovforslaget dog en forbedring i forhold til tidligere, først og fremmest fordi det giver amterne større tilskyndelse til at lade den enkelte borgers behov frem for økonomisk kassetænkning være styrende for, hvilke ydelser der tilbydes.

Som jeg ser det, er et af de allervæsentligste problemer i forbindelse med grundtakstreformen imidlertid, at amterne i mange tilfælde er modvillige, når det drejer sig om at bidrage til finansiering af tilbud om private bosteder og opholdssteder, og jeg kan ikke se, at det problem er løst. Det var jo egentlig en klar forudsætning for grundtakstreformen, at bredden i viften af tilbud skulle sikres og udvikles, men på grund af amternes restriktive godkendelsespraksis er der sket det stik modsatte. En række private opholdssteder og botilbud har måttet dreje nøglen om, og for den enkelte borger betyder det, at det er blevet vanskeligere at finde et tilbud, der matcher de konkrete behov. Desuden betyder det, at meget af den specialiserede viden og kompetence, som er opnået på de private opholdssteder, der nu er lukket, og som de rådede over, er gået tabt.

Vi har bevæget os lidt frem og tilbage, men vi er endt med at sige, at forslaget trods alt er en forbedring, så vi vælger at støtte det og at stem-

me for det. Men vi overvejer også, om vi skal komme med et ændringsforslag vedrørende § 131 d i serviceloven.

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg vil gerne takke for debatten.

Lovforslaget indeholder to sammenhængende reguleringer, som præciserer samspillet mellem kommuner og amter. Med borgeren som udgangspunkt fastlægger lovforslaget en mere præcis ansvars- og finansieringsfordeling, så det bliver mere entydigt, hvad kommunernes og amternes opgave består i.

Erfaringen med grundtakstreformen har vist, at kommuner og amter har behov for en mere præcis afgrænsning af forsyningsansvaret, dvs. ansvaret for, hvornår kommunen eller amtet er forpligtet til at levere et tilbud til borgeren. I det konkrete samarbejde mellem et amt og kommunerne i amtet er der desuden opstået en uhenigtsmæssig praksis.

Service-loven giver amterne hjemmel til at medfinansiere opgaveløsning i bl.a. kommunale boformer. Generelt har hjemmelen ikke skabt problemer, amter og kommuner har samarbejdet om at udnytte hjemmelen, og det bliver bedre og bedre. Det er selvfølgelig ganske rigtigt, som Kristendemokraternes ordfører var inde på, at nogle gange er der problemer, men til det er der ikke andet at sige, end at jeg oplever det, som om parterne bliver bedre til at indgå aftaler og får mere forståelse for hinandens ønsker. Som fru Tove Videbæk også sagde, skal der være saglige forhold, der taler for, at man ændrer en indstilling, og det synes jeg selvfølgelig er meget vigtigt.

Borgeren er og forbliver udgangspunktet. Hvis hensynet til borgerne gør det nødvendigt, at amtet medfinansierer en kommunal opgaveløsning, skal amtet medfinansiere opgaven. Det bliver præciseret her, og derfor er jeg også glad for, at de partier, der i øvrigt var imod grundtakstreformen, stemmer for forslaget. Jeg ved ikke helt, hvad Kristendemokraterne og Dansk Folkeparti gør, men jeg synes, det vil være fornuftigt at stemme for, og vi skal i øvrigt nok lade være med at hænge nogen op på, at de generelt vil blive betragtet som positive over for ordningen som sådan, for det kender vi jo alt til.

Jeg siger tak for debatten, og nu får vi i hvert fald lukket det hul, der har været.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 124: Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Pædagogiske læreplaner i dagtilbud til børn).

Af socialministeren (Henriette Kjær):
(Fremsat 17/12 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Eva Kjer Hansen (V):

Børn vil lege og have det sjovt. Børn er nysgerrige, og de er videbegærlige. Børn er åbne og motiverede til at lære noget, udvikle sig og udforske omgivelserne, og de gør det gerne i samvær og fællesskab med andre.

Kl. 15.55

For Venstre er det vigtigt, at man understøtter og stimulerer børns evner og såvel intellektuelle, følelsesmæssige som sociale kompetencer. Med serviceloven fra 1998 blev der indført en formålsparagraf for dagtilbud. Dette er siden fulgt op af projektet Kvalitet i dagtilbud, og for mig er det helt oplagt, at vi med pædagogiske læreplaner yderligere styrker kvaliteten og indholdet af dagtilbuddene.

Det handler ikke om, at børn skal gøres til skoleelever og have lektier for. Målet er at få sat fokus på de temaer, som er vigtige at tage op, afpasset efter børnenes alder og udvikling. I bemærkningerne til lovforslaget er der nævnt en række temaer, der skal være fokus på: sociale kompetencer, personlige kompetencer, naturen, kulturelle udtryksformer, krop og bevægelse. Listen er ikke udtømmende og skal heller ikke være det, men listen skal opstille et minimum for, hvad barnet skal bibringes af kompetencer.

Det er min oplevelse, at mange dagtilbud gør det godt. Nogle fordi de bevidst har arbejdet med, hvad barnet skal bibringes, andre fordi de

instinktivt ved, hvad det er vigtigt at have fokus på. Men der er også nogle steder, hvor man ikke har lavet en virksomhedsplan eller har taget konkret stilling til, hvad børnene skal bibringes i den tid, de er der. Med lovgivningen om pædagogiske læreplaner sikrer vi, at man alle steder får gennemarbejdet, hvad der skal arbejdes med i dagtilbuddet. Målene bliver synliggjort, og det bliver nemmere for alle parter at forholde sig til indholdet. Forældrebestyrelsen skal godkende læreplanen, for det er nemlig vigtigt, at forældrene er involverede og har et tæt samspil med pædagogerne om børnenes udvikling.

Den mere bevidste og målrettede beskrivelse af, hvad et dagtilbud skal indeholde, kommer ikke bare alle børn i dagtilbud til gode, men giver også bedre mulighed for tidligt at blive opmærksom på, om der er børn, der har særlige problemer at slås med. Erfaringen viser, at jo før man sætter ind over for eventuelle problemer og får stimuleret barnets udvikling, desto større er chancen for, at barnet får tilegnet sig de forskellige kompetencer og dermed får et bedre udgangspunkt for tilværelsen. Derfor vil læreplanerne også være et redskab til at forebygge og understøtte børn med særlige behov.

I Venstre ser vi som nævnt de pædagogiske læreplaner som en oplagt kvalitetsudvikling af dagtilbuddene. Læreplanerne vil give et løft i dagtilbuddene med kravet om klare og synlige mål for indholdet i dagtilbuddet og dermed også i højere grad anerkende den pædagogiske indsats, der er afgørende for, om målet nås. Læreplanerne bliver et løft, som pædagoger og medarbejdere, kommunalpolitikere, forældre og ikke mindst børnene vil få gavn af.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det er et imponerende trin i udviklingen, at Venstre fra et liberalt ståsted nu er nået over til at stå for, at nu er der nogle, der virkelig skal bestemme, hvordan tingene skal være, og nu skal vi til at stå her i Folketinget og diskutere, hvad børnene i børnehaverne skal beskæftige sig med. Jeg kan forstå, at vi skal bestemme, om de skal lege med ler i børnehaven.

Jeg har siddet og kigget på, hvad det er, de skal lave, og jeg undrer mig over, at de ikke skal lege med legoklodser. Noget af det, som man virkelig synes er væsentligt i dagens Danmark, er jo ellers, at de danske børn er utrolig dygtige til at være kreative og sætte forskellige ting sam-